

EUROOPA LIIT

Regioonide Komitee

ETKRide järelevalve aruanne 2014
Strateegia „Euroopa 2020”
rakendamine

Kokkuvõte

Käesoleva kokkuvõtte koostas Regioonide Komitee peasekretariaadi üksus E2 ning see põhineb uuringul „ETKRide järelevalve aruanne 2014 — strateegia „Euroopa 2020” rakendamine”, mille koostas Metis GmbH (Jürgen Pucher and Stefanie Zöchmann).

Täiendav teave Euroopa Liidu ja Regioonide Komitee kohta on kättesaadav veebilehtedel <http://www.europa.eu> ja <http://www.cor.europa.eu>.

Uuring „ETKRide järelevalve aruanne 2014 — strateegia „Euroopa 2020” rakendamine” on tervikuna kättesaadav inglise keeles järgmisel veebilehel: <http://cor.europa.eu/et/documentation/studies/Pages/studies-2012.aspx>

© Euroopa Liit, 2015

Osaline kasutamine on lubatud, kui allikat mainitakse selgesõnaliselt.

Kokkuvõte

Regioonide Komitee avaldab regulaarselt Euroopa territoriaalse koostöö rühmituste (ETKR) arengu järelevalvearuandeid. Käesolevas aruandes analüüsitakse 2014. aastal ja 2013. aasta lõpus toimunud arenguid, ning antakse ülevaade kõigi rühmituste hetkeseisust.

2014. aasta lõpuks oli loodud kokku 50 ETKRi, mis hõlmasid enam kui 800 riiklikku, kohalikku ja piirkondlikku asutust 20 liikmesriigis. Veel 18 rühmitust olid moodustamisel.

Riiklik rakendamine

Muudetud ETKRi määrus võeti vastu 17. detsembril 2013 ja seda on kohaldatud alates 22. juunist 2014. Määruse rakendamise tähtaeg liikmesriikides oli 22. juuni 2014. 2014. aasta jooksul arutasid ETKRid ja liikmesriigid määruse¹ rakendamist ning neid punkte uues ühtekuuluvuspoliitikas, mis on rühmituste jaoks asjakohased.

See protsess veel kestab. Praeguseks on RK kindlaks teinud Hispaania kuningliku dekreeidi 23/2015, 23. jaanuarist. Seejärel jõustusid muudetud ungari ja slovakkia sätted, millest esimesed 20. detsembril 2014 ja teised 1. märtsil 2015. Austrias muutsid liidumaad Burgenland, Kärnten, Salzburg ja Tyrol oma õigusakte, et viia need vastavusse läbivaadatud ETKRi määrusega ajavahemikus oktoober 2014 kuni veebruar 2015. Luksemburgis viidi läbi kontroll, et teha kindlaks, kas kehtivaid õigusakte tuleks muuta. Ametnikud jõudsid järeldusele, et muudatuste tegemine ei olnud vajalik.

Ükski ülejäänud ELi liikmesriikidest ei muutnud oma seadusandlust 2015. aasta märtsi lõpuni. On võimalik, et nad ei näinud mingit vajadust muuta kehtivaid õigusakte.

Euroopa Komisjon ei võtnud vastu delegeeritud õigusakti, mida on nimetatud määruse artiklites 17 ja 17 a.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1302/2013, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1082/2006 Euroopa territoriaalse koostöö rühmituse (ETKR) kohta, et selgitada, lihtsustada ja parandada nende rühmituste asutamist ja toimimist. Muudetud ETKRi määrus kehtib alates 22. juunist 2014.

Ülevaade ETKRide praegusest olukorrast

Kaheksa ETKRi loodi 2013. aasta lõpust kuni 2014. aasta lõpuni. Neli äsjaloodud ETKRi hõlmavad piirkondi Ungaris, Slovakkias, Poolas ja Rootsis. Üks rühmitus võttis kasutusele Kesk-Euroopa transpordikoridori ja Rumeenia kaasati rühmitusse European Common Future Building (mis loodi 2012. aastal, kuid ei teatanud sellest varem). Ülejäänud nelja uue ETKRi loomisel olid kaasatud ametiasutused, eelkõige Hispaanias ja Prantsusmaal.

2014. aastal või 2013. aasta lõpus loodud ETKRid

#	Nimi	Riik	Asutamine
1	Torysa EGTC	HU, SK	9.10.2013
2	Svinka EGTC	HU, SK	9.10.2013
3	GETC Alzette Belval	FR/LU	13.2.2012
4	AEuCC Cities of Ceramics, AECT limitada	ES,FR,IT,RO	7.1.2014
5	European Common Future Building EGTC	HU, RO	17.10.2012
6	Central European Transport Corridor EGTC Ltd.	PL, HU, SV	24.3.2014
7	Huesca Pirineos – Hautes Pyrénées (HP-HP)	ES,FR	11.11.2014
8	AECT Faja Pirítica Ibérica	ES, PT	14.10.2014

Käesolevas aruandes analüüsitakse ka enne 2013. aastat loodud 41 ETKRi olukorda ja pakutakse üksikasjalikku teavet selliste võtmenäitajate kohta nagu organid, projektid ja liikmed.

Ungari Välisministeeriumi andmetel võib ETKRi Karst Bodva ühendada teise ETKRiga kõnealuses piirkonnas ning seega lõpetada oma tegevuse. ETKR Sajó-Rima on meie andmetel samuti tegevuse lõpetanud ning peaks seega lähemal ajal laiali minema.

Lühiülevaade rühmitustest — Euroopa 2020. aasta strateegia ja ühtekuuluvuspoliitika rakendamine

2014. aastale on iseloomulik see, et 2007. — 2013. aasta programmide jaoks ettenähtud vahendid olid juba eraldatud ning järgmise perioodi programmid ei olnud veel käivitatud. Seega võib üleminekuperiood osutuda raskeks neile rühmitustele, kelle tegevuse rahastamiseks ei piisa üksnes ETKRi liikmemaksudest.

Geograafilisi suundumusi silmas pidades, jätkus dünaamiline areng Ungari ümbruses. Loodi kolm uut rühmitust, et neid veelgi laiendada.

Kahe viimase aasta jooksul on mitmed rühmitused teatanud edukast laienemist või koostanud konkreetseid kavasad uute partnerite kaasamiseks. Kolm rühmitust on laiendanud oma territooriume ja seitsmel rühmitusel on konkreetsete laiendamise plaanid - see protsess kestab (kaks laiendamiskava hõlmavad uut liikmesriiki Horvaatiat).

Partnerluse loomise seisukohast on esitatud huvitavaid andmeid konkreetsetel eesmärkidel loodud rühmituste kohta. Pikaajalise keraamikakunsti ja käsitöö traditsioonidega linnade riiklikud ühendused moodustasid AEuCCi. Samal viisil panid rahvusparkide ja keskkonna küsimustega tegelevad ametiasutused aluse kahele merendusalasale rühmitusele, mille moodustasid prantsuse ja itaalia partnerid. ETKR Grande Région, mis toimib haldusasutusena mitmepoolsele piiriülesele territoriaalse koostöö programmile, ei võta endale seda rolli uuel perioodil (2014-2020), seega võidakse luua uus rühmitus.

Regulaarsed liikmemaksud moodustavad olulise ja püsiva osa rühmituste eelarves. Praegune üldine aastaeelarve, mille moodustavad liikmemaksud, on hinnanguliselt ligikaudu **12 miljonit eurot** 50 rühmituse kohta. Cerdanya haigla— mis on ülekaalukalt suurim eelarve, panustab ligikaudu 20 miljoni euroga, mis vastab tema aastastele tegevuskuludele.

Nende ELi projektide kogumaht, mille ETKRid viisid ellu a) 2014. aasta jooksul, mis b) lõppesid 2014. aastal või c) on praegu rakendamise lõppjärgus, ulatub ligikaudu **60 miljoni euron**i. Territoriaalse koostöö programmid on oluline sissetulekuallikas praktiliselt kõigi rühmituste jaoks. 2014. aastal viis **18 rühmitust 49st** ellu käimasoleva programmiperioodi 2007-2013 projekte, ning kokku **44 projekti** on andmete kohaselt rakendamisel.

Ligikaudu 27 rühmitust 50st on teatanud, et neil on oma personal ning enamikul juhtudel on inimesed tööle võetud otse rühmituste poolt. Esitatud arvandmete põhjal võib öelda, et 2014. aasta lõpus töötas kogu ELis ligikaudu **130 inimest** regulaarselt mõnes rühmituses.

ETKRid teevad ettevalmistusi uueks rahastamisperioodiks 2014-2020

Ainult rühmitus Espacio Portalet teatas, et ta osales nende partnerluslepingute loomise ja arendamise protsessis, mis moodustavad üldraamistiku kõigile ELi

struktuuri- ja investeerimisfondide raames läbiviidavatele programmidele riiklikul tasandil.

Rühmitused osalesid tihedamalt ja aktiivsemalt Euroopa territoriaalse koostöö programmide kavandamise protsessis. ETKRid olid kaasatud sageli tänu osalusele programmide kavandamise komiteedes või nõustamisprotsessis. Ligikaudu üks kolmandik vastanud rühmitustest (11 rühmitust 34st) osales sel viisil.

Paljude rühmituste jaoks on uute programmide väljatöötamine samuti ideaalne võimalus vaadata üle oma strateegilised põhivalikud: üheksa rühmitust 34st teatas, et neil on kavas muuta oma profiili või portfelli lähemal ajal.

Seitse rühmitust 34st juhtis tähelepanu sellele, et neil on kavas keskenduda konkreetsetele rahastamisprioriteetidele uuel perioodil.

Seoses osalusega uues programmis on ETKRide selge praktiline fookus seatud väikeste projektide vahendite haldamisele või samalaadsetele mehhanismidele väiksema ulatusega tegevuste haldamiseks. Kokku 15 rühmitust 34st teatasid, et nad a) vastutavad ka tegelikult väiksemate projektide vahendite edasise haldamise eest, et neil b) on kavas seda teha või et nad c) tegid ebaõnnestunud katse seda ülesannet täita. Üheksa rühmitust nimetatud 15st vastutavad praegu väikeste projektide edasise rahastamise eest.

Mis puudutab uusi rahastamisvahendeid, sh kogukonna juhitud kohalik areng, integreeritud territoriaalsed investeringud ja ühine tegevuskava, siis ei rakendatud ühtegi neist Euroopa territoriaalse koostöö programmide raames.

ETKRid, mis on moodustamisel

Meie andmetel oli 2014. aasta lõpus loomisel 18 ETKRi. Lisaks Euroopa territoriaalse arengu ja ühtekuuluvuse vaatlusvõrgutikule (ESPON) ei olnud võimalik leida uusi projekte ja ideid, mida ei ole veel määratletud. See ETKR toimib praegu ainsa abisaajana ja viib rakendusprogrammi ellu toetuslepingu alusel.

Rühmitused Regio Pamina Eurodistrict ning euroregioonid Neiße-Nisa ja Grand Genève lisati hiljuti jaotisse "Moodustamisel olevad ETKRid". Jaotises „Ideed” lisati nimekirja rühmitused Novum, European Small Islands Federation ja Saint Martin-Sint Maarten, mis hõlmavad kahte äärepoolseimat riiki ja territooriumi.